

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα 1/8/ 2018
Αριθμ. Πρωτ.: 622/93904

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από ακραία καιρικά φαινόμενα σε διάφορες καλλιέργειες της ΠΕ Έβρου»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 7233/2-7-2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Α. Δημοσάκης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) αποζημιώνει τις ζημιές που προξενούνται στις συστηματικές καλλιέργειες (ζημιές σε καλλιέργειες που έχουν σπαρθεί αλλά και με την εμφάνιση των φυτών στα καλλιεργημένα αγροτεμάχια) εξαιτίας των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιογόνων αιτιών, τα οποία αναφέρονται και στον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του εν λόγω Οργανισμού. Ειδικότερα και σύμφωνα με τον ανωτέρω Κανονισμό του ΕΛ.Γ.Α., καλύπτονται ασφαλιστικά και αποζημιώνονται μόνον οι άμεσες ζημιές που προξενούνται στη φυτική παραγωγή των καλλιεργειών που αποδεδειγμένα προκαλούνται από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Αλεξανδρούπολης, ζημιές σε καλλιέργειες από έντονες βροχοπτώσεις - πλημμύρες σημειώθηκαν τον Μάρτιο του 2018 στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Έβρου. Συγκεκριμένα, οι ζημιές εντοπίζονται σε καλλιέργειες χειμερινών σιτηρών, σπαραγγιών, σκόρδων, χειμερινών κηπευτικών κ.λπ. στην ανωτέρω περιοχή (δήμοι Ορεσιτιάδας, Διδυμοτείχου, Σουφλίου, Αλεξανδρούπολης), για τις οποίες διενεργήθηκαν επισημάνσεις, έγιναν αναγγελίες και υποβλήθηκαν δηλώσεις. Το έργο των εξατομικευμένων εκτιμήσεων ολοκληρώθηκε. Στη συνέχεια, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Αναφορικά με τη διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων που δίδονται από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι η εν λόγω διαδικασία είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός, εν συνεχεία, προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του φθινοπώρου έκαστου χρόνου.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα.
- Ακολουθεί η καταβολή των αποζημιώσεων στους παραγωγούς, που έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Διευκρινίζεται ότι κάθε στάδιο της προαναφερθείσας διαδικασίας χρειάζεται και τον ανάλογο χρόνο για να ολοκληρωθεί. Ωστόσο, ο Οργανισμός, εφόσον είναι εφικτό, καταβάλλει τις σχετικές αποζημιώσεις μετά από ένα εύλογο χρονικό διάστημα από τη συγκομιδή του προϊόντος και εφόσον έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία του αρχείου ΟΣΔΕ. Ειδικότερα, σε σύγκριση με τα παρελθόντα έτη, οι εκκαθαρίσεις των ζημιών γίνονται με ικανοποιητικούς ρυθμούς.

Επίσης, από το προαναφερθέν αίτιο παρατηρήθηκαν ζημιές σε φυτικό κεφάλαιο (μηδικές), σε πάγιο κεφάλαιο (ποιμνιοστάσιο και θερμοκήπιο), καθώς και σε αποθηκευμένα προϊόντα (ζωοτροφές). Για τις ζημιές αυτές το έργο των καταγραφών ολοκληρώθηκε, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων. Εν συνεχεία, οι ζημιές του φυτικού και του παγίου κεφαλαίου, καθώς και των αποθηκευμένων προϊόντων, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που απαιτούν ο Κανονισμός Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και οι Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, θα ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, το οποίο θα υποβληθεί προς έγκριση στην Ε.Ε. Οι αντίστοιχες ενισχύσεις θα καταβληθούν στους δικαιούχους παραγωγούς μετά την έγκριση του προγράμματος και της δαπάνης από το Υπουργείο Οικονομικών και οπωσδήποτε μετά την επιβεβαίωση αποκατάστασης - αντικατάστασης των ζημιών.

Όσον αφορά στις ζημιές που ενδεχομένως παρατηρούνται στις καλλιέργειες (μειωμένη παραγωγή) εξαιτίας ανομβρίας - ξηρασίας, σημειώνεται ότι οι εν λόγω ζημιές δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής, ο οποίος εκδόθηκε σε εφαρμογή του ν. 3877/2010 (Α' 160).

Ειδικότερα, αναφέρεται ότι στους ισχύοντες Κανονισμούς του ΕΛ.Γ.Α. καλύπτονται οι ζημιές στην ηριτημένη παραγωγή των καλλιεργειών που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους (βροχόπτωση, παγετό, χαλάζι κ.λπ.).

Ωστόσο, για την ένταξη νέων κινδύνων στους Κανονισμούς του ΕΛ.Γ.Α., θα πρέπει να τηρηθούν τα οριζόμενα, τα οποία περιγράφονται στον προαναφερθέντα ν. 3877/2010, ο οποίος διέπει το θεσμικό πλαίσιο για την αγροτική ασφάλιση της χώρας.

Συγκεκριμένα, θα πρέπει:

α) να προηγηθεί εκπόνηση επιστημονικής μελέτης,

β) να διενεργηθεί αναλογιστική μελέτη, στην οποία, εκτός των άλλων, θα πρέπει να καθορίζονται το ύψος της δαπάνης και ο τρόπος της κάλυψής της - αλλαγή ασφαλιστρού και

γ) να εκδοθεί κατόπιν Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, όπου θα καθορίζονται ο χρόνος έναρξης και οι όροι κάλυψης των κινδύνων που δεν περιλαμβάνονται στους Κανονισμούς Ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α.

Διευκρινίζεται ότι η διαδικασία αυτή απαιτεί τεχνική και οικονομική μελέτη για τις επιπτώσεις τόσο στις ασφαλιστικές εισφορές όσο και στη βιωσιμότητα του δημοσίου συστήματος γεωργικών ασφαλίσεων.

Επίσης, ο ΕΛ.Γ.Α., στο πλαίσιο αλλαγής του Κανονισμού του, έδωσε τη δυνατότητα, μέσω της ιστοσελίδας του, να κατατεθούν προτάσεις επί του υπάρχοντος Κανονισμού από παραγωγούς, φορείς, ομάδες και συνεταιρισμούς, προκειμένου να ληφθούν υπόψη, σε συνδυασμό με τα στοιχεία που θα προκύψουν από τη νέα αναλογιστική μελέτη, με σκοπό την ένταξη νέων κινδύνων στην ασφαλιστική κάλυψή του, υλοποιώντας ένα μόνιμο αίτημα του αγροτικού κόσμου.

Ωστόσο, οι ζημιές εξαιτίας ανομβρίας - ξηρασίας δύναται να ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων. Ειδικότερα, οι ζημιές που προξενούνται στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις εξαιτίας ακραίων καιρικών φαινομένων (θεομηνίες, ακραίες δυσμενείς συνθήκες και ασθένειες), εντάσσονται σε προγράμματα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ και ενισχύονται μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Προκειμένου, όμως, να τύχουν ενίσχυσης οι παραγωγοί για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και τις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, θα πρέπει εκτός των άλλων:

α) η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις ΔΑΟΚ το επόμενο χρονικό διάστημα της συγκομιδής και δίδονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ),

β) να τεκμηριώνεται επιστημονικά από επιτροπή, η οποία ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ, ότι η απώλεια της παραγωγής είναι αποτέλεσμα μίας δυσμενούς καιρικής συνθήκης και όχι συνδυασμού πολλών,

γ) τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία να επιβεβαιώνουν τον χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών,

δ) να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και

ε) η ενίσχυση για ζημιές που θα προκληθούν από ξηρασία, καταβάλλεται μόνον εάν εφαρμόζεται πλήρως η οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που αφορά στη «θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα πολιτικής υδάτων» στον τομέα της γεωργίας στην Ελλάδα και εάν έχει θεσπισθεί σύστημα που να εξασφαλίζει ότι το κόστος των υπηρεσιών παροχής ύδατος στη γεωργία ανακτάται μέσω επαρκούς εισφοράς του συγκεκριμένου τομέα.

Σημειώνεται ότι για τη σύνταξη του σχετικού φακέλου, θα πρέπει να συγκεντρωθούν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία (πόρισμα επιστημονικής επιτροπής, επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία, πορίσματα περιφερειακών επιτροπών, τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις ΔΑΟΚ την επόμενη χρονιά της ζημιάς κ.λπ.). Μετά τη σχετική επεξεργασία των στοιχείων και εφόσον βέβαια πληρούνται οι προϋποθέσεις, ελληνικές και ενωσιακές, υποβάλλεται ο σχετικός φάκελος στα συναρμόδια Υπουργεία και στην Ε.Ε. προς έγκριση.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι το Υποκατάστημα του ΕΛ.Γ.Α Αλεξανδρούπολης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, παρακολουθεί την εξέλιξη των διαφόρων καλλιεργειών (ξηρικές καλλιέργειες, καλλιέργειες βαμβακιού, ηλιάνθου κ.λπ.) στην ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Έβρου ως προς το μέγεθος της ενδεχόμενης ζημιάς που μπορεί να προκληθεί εξαιτίας της ανομβρίας - ξηρασίας μέχρι την περίοδο της συγκομιδής τους.

Διευκρινίζεται ότι η καταβολή των Κρατικών Ενισχύσεων που δίδεται, σκοπό έχει τη συνέχιση της αγροτικής δραστηριότητας των παραγωγών στις γεωργοκτηνοτροφικές τους εκμεταλλεύσεις που υπέστησαν ζημιές, στηρίζοντας, με τον τρόπο αυτόν, την απώλεια του γεωργικού τους εισοδήματος για το επόμενο χρονικό διάστημα μετά τη ζημιά, έτσι ώστε το γεωργικό τους κεφάλαιο (φυτικό, πάγιο κ.λπ.) να επανέλθει σε παραγωγική δραστηριότητα.

Όσον αφορά στη χορήγηση de minimis, σημειώνεται ότι ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1408/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αφορά στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέχρι και το έτος 2020.

Σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό, η Ελλάδα για την επταετία 2014-2020 μπορεί να χορηγήσει κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis), οι οποίες να μην ξεπερνούν το ποσό των 109.260.000 €. Επισημαίνεται ότι ένα μεγάλο μέρος του ποσού αυτού έχει, ήδη, διατεθεί για την κάλυψη ενισχύσεων που δόθηκαν σε διάφορες κατηγορίες παραγωγών που επλήγησαν από ζημιές (ζημιές ροδακίνων από το εμπάργκο της Ρωσίας, ζημιές από φυσικές καταστροφές, όπως πυρκαγιές, ασθένειες, ακρίδες κ.λπ.). Το ύψος ενίσχυσης ανά ενιαία επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 15.000,00 € σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.

Για το πλαίσιο χορήγησης κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis), σύμφωνα με τον προαναφερθέντα Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1408/2013, απαιτείται:

- α) η ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την αναγνώριση της ανάγκης χορήγησης της εν λόγω ενίσχυσης και
- β) ο υπολογισμός του συνολικού ποσού που θα χορηγηθεί.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Α. Δημοσχάκη